Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ - Η ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΔΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 3ης σελίδος)

μὸν ἐπιφυλακτικὴ εἰς τὴν χορήγησιν ἰδίαι ἐκείνων τῶν κεφαλαίων, ἅτινα δημιουργοῦνται δι' ἐκδόσεως χαρτονομίσματος.

Τὸ πιστωτιτὸν βεβαίως σύστημα ἀποτελεῖ ἐξάρτησιν τῆς ἀκολουθουμένης πολιτικῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ νομισματικοῦ μας προβλήματος, διότι ἡ πίστις εἶναι ἀρρήκτως συνυφασμένη πρὸς τὸ νόμισμα καὶ ἀναπτύσσεται ἐφ' ὅσον παραμένει σταθερὰ ἡ ἀγοραστικὴ αὐτοῦ δύναμις. Ὡς πρὸς τοῦτο δὲ ἀκριβῶς ὑπεστηρίχθη, ὅτι ἐπὶ τῆς ἀγοραστικῆς αὐτῆς δυνάμεως ἐπέδρασεν ὁ ὄγκος τοῦ κυκλοφοροῦντος νομίσματος, ὅστις ηὐξήθη ἐντὸς τοῦ 1938 κατὰ δραχμὰς 215.598.000.000, ἐνῶ ὁ ὄγκος τῶν συναλλαγῶν δὲν ἐσημείωσεν ἢ ἐλαχίστην κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα αὔξησιν καὶ, ὅτι ἡ τοιαύτη διόγκωσις τῆς κυκλοφορίας εἴτε ὀφείλεται εἰς ἀνάγκας τοῦ Δημοσίου, εἴτε ἀκόμη καὶ εἰς χρηματοδότησιν τῆς παραγωγῆς, ὑπῆρξε πληθωρικὴ καὶ ἀπετέλεσε πρωταρχικὸν αἴτιον τῆς σημειωθείσης ἀνόδου τῶν τιμῶν. Οὐδαμῶς βεβαίως δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν, ὅτι ἡ ποσότης τοῦ χαρτονομίσματος ἐγκλείει πλυθωρικὸν κίνδυνον, νομίζομεν ὅμως, ὅτι ὁ ὄγκος τῆς κυκλοφορίας παραμένει εἰσέτι ἐν μεγίστῃ δυσαναλογίᾳ πρὸς τὸν ὄγκον τῶν συναλλαγῶν. Εἰς τὴν ἄποψίν μας ταύτην συνεπικουροῦν οἱ παρατιθέμενοι ἀμέσως κατωτέρω σχετικοὶ δείκται:

	1939 Σημεριναὶ δραχμαὶ		1948 Τιμαριθμηκαὶ δραχμαὶ	Ἀναλογία πρὸς προπολεμικάς. Βάσει τιμ. Τραπ. Ἑλλ. (265,6)
Κυκλοφορία τραπεζογραμματίων δραχ.	9.453.000.000	1.189.207.000.000	4.477.400.000	47,4ο/ο
Καταθέσεις . . . . . »	24.800.643.000	657.523.000.000	2.475.610.000	10ο/ο
Σύνολον κυκλοφορίας καὶ καταθέσεων . . . . . »	34.253.643.000	1.846.730.000.000	6.953.010.000	23ο/ο
Δείκτης γεωργικῆς παραγωγῆς . »	100			76,6
Δείκτης βιομηχανικῆς παραγωγῆς	100			73
Δείκτης εἰσαγωγῶν	100			83

Προκύπτει, συνεπῶς, φυσικώτερον τὸ συμπέρασμα, ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ αὔξησις τῶν πιστώσεων προεκλήθη καὶ ἀπεροφήθη μᾶλλον ἀπὸ τὴν ὕψωσιν τῶν τιμῶν, ἤτις καὶ προεκάλεσε τὴν ὀξυνσιν τῆς ἐσωτερικῆς ἀνωμαλίας. Ἰσχυρὰν δὲ ἀπόδειξιν τοῦτου ἀποτελεῖ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἀνοδικὴ τοῦ ρυθμοῦ τῆς αὐξήσεως τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας, ὅπως ἄλλωστε καὶ ἡ σταθερότης τῆς χρυσῆς λίρας, κάθε ἄλλο ἢ ἐπηρέασαν ἀναστατικῶς τὴν κίνησιν τῶν τιμῶν.

Ἐν τῷ πλαισίῳ, συνεπῶς, τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων πρέπει, νὰ ἐξετασθῇ ἡ ἐπίδρασις τοῦ νομισματικοῦ παράγοντος ἐπὶ τῶν τιμῶν, ὑφουμένων καὶ ὑπὸ ἀμετάβλητον ἀκόμη κυκλοφορίαν καὶ μὲ ἔντονον τὴν τεχνητὴν ἀντίστασιν τῆς δραχμῆς ἔναντι τῆς χρυσῆς λίρας. Ἡ τεχνητὴ αὕτη σταθερότης τῆς χρυσῆς λίρας, ἀναγκαῖον δυστυχῶς ἐπὶ τοῦ παρόντος κακόν, παρὰ τὰς θυσίας εἰς ἃς ὑποβάλλει τὸ χρυσοῦν μας κάλυμμα (ἀπώλεια χρυσῶν λιρῶν 3.350.000 μέχρι σήμερον), ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἐπιτυγχανομένη, ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νὰ χάνῃ τὴν ἀξίαν της μαζὶ μὲ τὴν δραχμὴν νὰ παύῃ, μὲ τὰς αὐξομειώσεις της ἔναντι τῶν τιμῶν νὰ ἀποτελῇ ἀσφαλῆ δείκτην τῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς, νὰ ἐμποδίζῃ ὅπως διαγράφονται οἱ πραγματικοὶ παράγοντες, οἱ ὁποῖοι ἐπιδροῦν ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τῶν τιμῶν, μὲ τελικὴν συνέπειαν τὴν ἔντασιν τῆς λανθανούσης διαθέσεως κερδοσκοπίας.

	Τιμὴ χρυσῆς λίρας	Δείκτης χρυσῆς λίρας μὲ βάσιν τὴν μέσην τιμὴν τοῦ 1938=928 δρχ.	Τιμάριθμος ἀκριβείας ζωῆς Τραπέζης Ἑλλάδος	Σχέσις τιμαρίθμου πρὸς δείκτην χρυσῆς λίρας
Ἰανουάριος	221.000	238,14	229,07	0,961
Μάϊος	232.000	250,00	247,40	0,989
Νοέμβριος	218.750	235,72	25 ,14	1,095
Δεκέμβριος	228.000	245,69	265,61	1,081

Κατ' ἀκολουθίαν τὸ ζήτημα τῆς δημιουργίας πληθωρικῶν φαινομένων δὲν εἶναι μόνον πρόβλημα ποσότητος ἐκδιδομένου χαρτονομίσματος. Θὰ ἦτο πράγματι, πάρα πολὺ εὐχάριστον νὰ ἤρκει ἡ ρύθμυσις τῆς ροῆς τοῦ νομίσματος πρὸς καθορισμὸν τῶν ἐπιπέδων τῶν τιμῶν καὶ ἐκεῖθεν τῆς οἰκονομικῆς θέσεως τῆς Χώρας.

Δὲν νομίζομεν ὅμως ὅτι, πρέπει νὰ ἀναμένεται μόνον ἀπὸ τὴν στένευσιν τῶν κυκλοφοριακῶν πιστώσεων, αἵτινες ὄχι μόνον δὲν ἔχουν ὑπερβῆ τὰ ἀπορροφητικὰ ὅρια τῆς οἰκονομίας, ἀλλὰ ἔχουν εὑρύτατα ἀφωσιακὰ ὅρια» δημιουργίας, ἡ ρύθμισις τοῦ πρεβλήματος τῆς ἀνωμαλίας τῶν τιμῶν. Καίτοι παρακολουθοῦμεν πόσον ἐπαχθὴς καὶ ἄχαρις ἀποβαίνει, ὑπὸ τὴν ἐξαντλητικὴν πίεσιν τῶν μεγάλων γεγονότων τῆς νεωτέρας οἰκονομικῆς ἱστορίας, ἡ λειτουργία τῆς ρυθμίσεως τῆς ροῆς τοῦ ἐκδιδομένου χρήματος, καὶ μὲ πόσην στεργικὴν φροντίδα ἀπεβλέπει τὸ ἡγετικὸν τοῦ τραπεζιτικοῦ μας συστήματος "Ἵδρυμα, εἰς τὴν σταθεροποίησιν τοῦ ἐθνικοῦ μας νομίσματος, ἡ παρακολούθησις, ἐν τούτοις, τῆς ἐξελίξεως τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν τῆς Χώρας, ὡς αὗται σκιαγραφοῦνται ἐν τῇ παρούσῃ ἐκθέσει, μᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὴν σκέψιν ὅτι, ἡ ἀνάγκη δημιουργίας ὀργανικῶν ἔρων, εἵτινες θὰ στηρίζουν τὴν νομισματικὴν σταθερότητα, ὄχι μόνον δὲν πρέπει νὰ παραβλέπεται, ἀλλὰ ἐν δείκνυται ἴσως καὶ νὰ προτάσσεται πάσης ἄλλης ἀπασχολήσεως. Οἱ ὀργανικοὶ αὐτοὶ ὅροι εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐξασφαλίζουν συγχρόνως εὐμενῆ ψυχολογικὴν ἀτμόσφαιρα καὶ βεβαιότητα εἰς τὴν συνείδησιν τῶν Ἑλλήνων, ὅτι ἡ εὐσταθεια δὲν διατηρεῖται μόνον τεχνητῶς καὶ προσκαίρως, ἀλλὰ μελλοντικῶς, καὶ κυρίως εἰς τὴν ἐξομάλυνσιν τοῦ γεωγραφικοῦ καὶ ἰδίᾳ κοινωνικοῦ πληθωρισμοῦ, τὸν ὁποῖον ἀνεφέραμεν, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ἐκτεταμένου συστήματος ἐλέγχου καὶ δικαίας ἀμέσου φορολογίας, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς, δηλαδὴ συστήματος ἀποπληθωρισμοῦ καὶ ὄχι ἀντιπληθωρισμοῦ.

Η ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἐν τινι μέτρῳ ἴσως ἐξ' αὐτοῦ νὰ ἐμπνέωνται καὶ αἱ διατάξεις τοῦ τελευταίου Νόμου «περὶ ἐφ' ἅπαξ φορολογίας τῶν ἐπόρων τάξεων». Ἂν ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ μέτρου, τὸ ὁποῖον παριστᾶ μίαν εἰσέτι ἐμπρακτον ἐκδήλωσιν τοῦ ὑπερπάντων ἀγῶνος τῆς Ἑλλάδος, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ οὐδεμία διαφωνία, δὲν ἀπομένει νὰ ἐξεταθῇ ὁ ἀντίκτυπος, ὃν θὰ εἶχεν ἀτυχὴς καὶ ὄχι σύμφωνος πρὸς τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας ἀπόψεις ἐφαρμογή του. Ἡ Χώρα ἡμῶν παλαίουσα πρὸς ἐπιβίωσίν της ἐναντίον ἐκτάκτων πολιτικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀντιξοοτήτων ἐξήντλησε διὰ τῆς ἐπιβολῆς φορολογιῶν τὴν φεροδοτικὴν ἀντοχὴν τῆς εὐρυτάτης τάξεως τῶν πολιτῶν ἐκείνων εἵτινες διατηροῦν ὑπὸ ἐμφανεῖς μορφὰς τὰ εἰσοδήματά των, τὰ κέρδη των, καὶ τὰς περιουσίας των. Ἤδη δέ, μετὰ τὰ ἀνεγνωρισμένως ἐξαντληθέντα φορολογήσιμα ταῦτα εἰσοδήματα, προβαίνει διὰ τοῦ ὡς ἄνω ἀποφασισθέντος μέτρου, εἰς τὴν ὑστάτην θυσίαν τῆς φορολογίας καὶ αὐτῆς τῆς πηγῆς προελεύσεως τῶν εἰσοδημάτων. Καίτοι ἡ τοιαύτη φερολογία ἔχει ὡς γνωστὸν ἐπιστημονικῶς καταδικασθῇ, ἐν τούτοις ἡ ἐπιβολή της δπαγορευμένη ἐκ τῆς ἀδηρίτου ἀνάγκης τῆς καλύψεως μέρους τῶν ὑπερόγκων δαπανῶν, ἃς συνεπάγεται ὁ διεξαγόμενος πόλεμος καὶ τῶν ἐκ τούτου δημιουργουμένων δαπανῶν περιθάλψεως καὶ συντηρήσεως τῶν ἐκτοπιζομένων πληθυσμῶν καθίσταται ἀναγκαία.

Διὰ νὰ καταστῇ ὅμως δυνατὸν ν'ἀνταποκριθῇ ὁπωσδήποτε εἰς ὑγιῆ φορολογικὰ κριτήρια τὸ μέτρον τοῦτο δὲ πρέπει νὰ ἐπιπέσῃ καὶ πάλιν ἐπὶ τῶν ἤδη βαρέως ἐν δυσμενεστάτῃ ἀναλογίᾳ πρὸς τὰ εἰσοδήματά των, φορολογουμένων πολιτῶν, ἀλλὰ νὰ πλήξῃ κατὰ τρόπον σκληρὸν ὅσους κατορθώνουν νὰ διατηροῦν τὰ κέρδη των καὶ τὰ περιουσιακά των στοιχεῖα ὑπὸ ἀφανεῖς μορφάς, διαφεύγοντες οὕτω τὴν κειμένην φορολογικὴν νομοθεσίαν. Διότι μόνον τότε ἡ κατηγορία αὕτη τῶν πολιτῶν ἤτις διὰ λόγους ἀσφαλείας ἀποφεύγει τὴν εὐδεργετικὴν διὰ τὴν Χώραν ἐπένδυσιν τῶν ἀφανῶν περιουσιακῶν της στοιχείων εἰς παραγωγικὰ ἔργα, θὰ ἔπαυε δι' αὐτῶν νὰ ἐπηρεάζῃ ἀσταθμήτως τὰς τιμάς καὶ ἐκεῖθεν ὁλόκληρον τὴν κοινωνικὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου.

Τοιαῦται ἦσαν, κατὰ τὸ ὑπὸ ἀνασκόπισιν ἔτος, ἐν ἀδρᾷ γραμμαῖς, αἱ συνθῆκαι τῆς διεθνοῦς καὶ ἐθνικῆς οἰκονομίας ἐντὸς τῶν ὁποίων ἀνέπτυξε τὰς ἐργασίας της ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, καὶ αἱ δυσχέρειαι, τὰς ὁποίας ἀντεμετώπισεν ἐν τῇ καταβολῇ τῆς ἐσωφελοῦς πιστωτικῆς προσπαθείας της πρὸς ἀνασύνταξιν τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου.

ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΘΕΝΤΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1947

Προτοῦ θέσωμεν ὑπὸ τὴν κρίσιν σας τὸν Ἰσολογισμὸν τῆς χρήσεως 1948 ὑπεβάλομεν ὑμῖν πρὸς ἔγκρισιν ἐκ νέου τὸν Ἰσολογισμὸν τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1947 ὡς οὗτος ἀνασυντάγη κατόπιν τῆς προσαρμογῆς του συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 7ης Ἰουλίου 1948 Βασ. Διατάγματος «περὶ νέας προσαρμογῆς τῶν Ἰσολογισμῶν» τοῦ ἐκδοθέντος βάσει τοῦ Ν. Δ. τῆς 10ης Μαΐου 1946 «περὶ καταρτίσεως τῶν Ἰσολογισμῶν τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν».

Ὡς βάσις τῆς κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1947 προσαρμογῆς ἐτέθη γενικῶς ὁπὸ τοῦ Β. Διατάγματος ἡ εἰς τὸ τετραπλάσιον τῆς ἤδη προσηρμοσμένης συμφώνως τῷ ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1946 Β. Διατάγματι, ἀξίας αὐτῶν ἐμφάνισις τῶν κεφαλαίων καὶ τῶν διαφόρων περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ Ἐνεργητικοῦ, ἐξαιρέσει τῶν χρεωγράφων καὶ τῶν εἰς συν)μα στοιχείων λαμβάνεται ὡς βάσις ἡ τρέχουσα αὐτῶν ἀξία, ἐπίσης δὲ ἡ ἀπόσβεσις τῆς ζημίας τῶν ἐτῶν 1945 καὶ 1946 διὰ τῆς μειώσεως τῆς αὐξηθείσης ἀξίας τῶν ἀποθεματικῶν μας. Πλὴν ὅμως τῆς ἀναπροσαρμογῆς αὐτῆς ἔλαβε χώραν καὶ νέα τοιαύτη κατὰ τὸ ἀριθ. 12 τοῦ αὐτοῦ Β. Διατάγματος διὰ τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα τῆς Τραπέζης τ' ἀποτελοῦντα τὸ πάγιον ἐνεργητικὸν αὐτῆς, τὰ κεφάλαιά της καὶ τὰς ἀποσβέσεις.

Ἤδη θέτομεν ὑπὸ τὴν κρίσιν ὑμῶν τὸν Ἰσολογισμὸν τῆς χρήσεως 1948 ὅστις συνετάγη μὲ ἀφετηρίαν τὴν προσαρμογὴν τῆς ἐνάρξεως τῆς χρήσεως ταύτης συνοδεύοντες αὐτὸν μὲ γενικωτάτας μόνον παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν μας καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων των, εἰς συμπλήρωσιν τῶν ὅσων ἐλέχθησαν εἰς τὸ γενικὸν μέρος τῆς παρούσης ἐκθέσεως.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Καταθέσεις

Αὗται ἀνερχόμεναι ἐν τέλει 1947 εἰς 287 δισεκ. καὶ 268 ἑκατομμ. δραχμῶν ἐξήχθησαν ἐν τέλει 1948 εἰς 405 δισεκατομμύρια καὶ 737 ἑκατομμύρια δραχμῶν ἤτοι ἐνεφάνισαν αὔξησιν 118 δισεκατομ. καὶ 469 ἑκατομμ. ἀντιστοιχοῦσαν εἰς ποσοστὸν 41 τοῖς ἑκατόν. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου 375 δισεκ. καὶ 233 ἑκατομ. ἦσαν καταθέσεις εἰς δραχμάς. Ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ σύνολον τῶν παρὰ τοῖς λοιποῖς πιστωτικοῖς ὀργανισμοῖς καταθέσεων ἀνήρχετο τῇ 31 Δεκεμβρίου 1948 εἰς δραχμὰς 261.862 ἑκατομ. καὶ ὅτι αἱ παρὰ τῇ ἡμετέρᾳ Τραπέζῃ καταθέσεις κατὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην ἀντεπροσώπευον τὰ 58,9ο/ο τοῦ συνόλου τῶν καταθέσεων τοῦ ἐσωτερικοῦ ἔναντι 43,4ο/ο τῆς 31 Δεκεμβρίου 1949, ἡ αὔξησις δύναται νὰ θεωρηθῇ σχετικῶς ἱκανοποιητική.

Συγκρίνοντες ὅμως τὸ ποσὸν τῶν ἐν Ἑλλάδι καταθέσεων πρὸς τὸ ὕψος τῆς κυκλοφορίας τραπεζικῶν γραμματίων εὑρίσκομεν ὅτι τοῦτο ὁπολείπεται εἰσέτι τεραστίως τῆς προπολεμικῆς μεταξὺ τῶν δύο τούτων σχέσεων. Διότι, ἐνῶ προπολεμικῶς τὸ ποσὸν τῶν καταθέσεων ὑπερέβαινε τὸ διπλάσιον τῆς κυκλοφορίας, σήμερον ἀποτελεῖ τὸ ἥμισυ περίπου αὐτῆς.

Ἡ τοιαύτη ἐξέλιξις τῆς ἰδιωτικῆς ἰδίως ἀποταμιεύσεως δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἱκανοποιητικὴ καὶ μαρτυρεῖ τὴν κρατοῦσαν δυσπιστίαν πρὸς τὴν δραχμὴν· ἐλπίζεται ἐν τούτοις, ὅτι βελτιουμένων τῶν σημερινῶν δυσχερῶν ἐθνικῶν συνθηκῶν, αἱ καταθέσεις θὰ ἐπανακτήσουν τὴν θέσιν ἣν εἶχον ἐν τῇ οἰκονομίᾳ μας προπολεμικῶς καὶ θὰ ἀποτελέσουν τὸ κύριον μέσον πιστοδοτήσεως καὶ ἐνισχύσεως τῶν διαφόρων κλάδων αὐτῆς.

Αἱ καταθέσεις τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Ὑποκαταστημάτων μας ἐνεφάνισαν ποιὰν τινα αὔξησιν ἀνελθοῦσαι ἀπὸ λίρας Αἰγύπτου 947.196 ἐν τέλει 1947 εἰς λίρας Αἰγύπτου 1.132.740 τῇ 31η Δεκεμβρίου 1948. Ἡ μικρὰ μόνον αὔξισις τῶν ἐν Αἰγύπτῳ καταθέσεών μας ὀφείλεται εἰς τὴν λῆψιν τοῦ ἀστόχου μέτρου τῆς δηλώσεως καὶ ἐπισχέσεως τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἑλληνικῶν περιουσιῶν. Ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ σχετικοῦ Νόμου ἀντεμετωπίσαμεν ἀναλήψεις καταθέσεων μεταγενεστέρως ὅμως αἱ καταθέσεις τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ὑπο)τῶν μας ηὐξήθησαν εἰς τρόπον ὥστε νὰ εἶναι αὗται ἀιώτεραι τὴν 31) 12) 1948 ἢ τὴν 31)12 1947. Ὁπωσδήποτε εἶναι βέβαιον ὅτι ἐὰν δὲν ἐμεσολάβει τὸ μέτρον τοῦτο, αἱ καταθέσεις μας ἐν Αἰγύπτῳ θὰ ἦσαν κατὰ πολὺ ἀιώτεραι.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΙΣ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πλὴν τῶν ἐκ καταθέσεων πορισθέντων κεφαλαίων ἡ Τραπεζά μας ἐχρηματοδοτήθη κατ' τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ἐκ μέρους τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος μὲ 144.934 ἑκατ. πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Ἐμπορίου καὶ τῆς Βιομηχανίας. Ὡσαύτως ὑπὸ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἐχορηγήθησαν ἡμῖν καὶ προσωρινὰ δάνεια εἰς ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα δι' ἐργασίας εἰσαγωγικοῦ ἐμπορίου.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ

Α' Ἐμπορικαὶ ἐργασίαι

Ἡ αὔξησις τῶν καταθέσεών μας καὶ ἡ ἐκ μέρους τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος χρηματοδότησις ἐπέτρεψαν εἰς ἡμᾶς— παρὰ τοὺς ὑπὸ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς τιθεμένους περιορισμοὺς τόσον ἀπὸ ἀπόψεως καθορισμοῦ ὁρίων χρηματοδοτήσεως τῶν διαφόρων κλάδων, ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ὑποχρεωτικῆς τηρήσεως ὡρισμένου ποσοστοῦ τῶν καταθέσεών μας παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος, ὅπερ ποσοστὸν ηὐξήθη ἐσχάτως εἰς 22ο/ο ἐπὶ τῶν καταθέσεων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου —νὰ αὐξήσωμεν ἐντὸς τοῦ λήξαντος ἔτους σημαντικῶς τὰς πρὸς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν τοποθετήσεις μας, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1948 ἀνήρχοντο εἰς δρχ. 723 δισεκ. καὶ 71 ἑκατ. ἔναντι 421 δισεκ. καὶ 923 ἑκατ. ἐν τέλει τοῦ προηγουμένου ἔτους, ἐμφανίσασαι αὔξησιν δραχμῶν 301 δισ. καὶ 148 ἑκατόμμυρίων.

Ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως

Αἱ ἀνεκκαθάριστοι ὠφέλειαι τῆς Τραπέζης κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀνῆλθον εἰς	Δρχ. 104.507.276.488
Τὰ ἔξοδα καὶ οἱ εἰς βάρος τῆς Τραπέζης τόκοι ἀνῆλθον εἰς	Δρχ. 90.647.206.202
ἐξ ὧν ἔξοδα	Δρχ. 74.655.052.750
τόκοι	Δρχ. 15.992.153.452

Τὰ ἔξοδα ἀναλύονται ὡς ἀκολούθως:

Ἔξοδα Διαχειρίσεως Ἐκ τῶν ὁποίων:	Δρχ. 69.545.456.887
Ἀποδοχαὶ Προσωπικ.	Δρχ. 52.054.092.665
Εἰσφορὰ εἰς τὰ Ταμεῖα Συντάξεων, Ὑγείας καὶ Αὐτασφαλείας Προσωπ.	» 9.978 377.785
Ἔξοδα γραφείου (ὀλικὸν γραφείου, φωτισμός, θέρμανσις, (ταχυκά, τηλεγραφικά)	» 5.534.796.287
Ἀποζημειώσεις εἰς συνταξιούχους καὶ ἀπολυθέντας ὑπαλλήλους	» 989.901.392
Ἔρανοι καὶ ἀγαθοεργ.	» 988.288.768
Φόροι (καθαρῶν προσόδων, ἐπιτηδεύματος κλπ).	Δρχ. 5.109.595.863
Ὁμοῦ	Δρχ. 74.655.052.750

Ἐπὶ πλέον ἐνηργήθησαν αἱ ἑξῆς ἀποσβέσεις καὶ κρατήσεις δι' ἀπαιτήσεις ἐπισφαλεῖς:

α) Ἀπόσβεσις τῶν δαπανῶν συντηρήσεως καὶ ποσοστοῦ τῆς ἐν τοῖς βιβλίοις ἀξίας τῶν Κατ)των καὶ Κτημάτων τῆς Τραπέζης	Δρχ. 4.616.324.427
β) Ἀπόσβεσις ἐκ τῶν εἰδῶν ἐγκαταστάσεως	» 4.436.635.971
γ) Κράτησις δι' ἀπαιτήσεις ἐπισφαλεῖς	» 5.000.000.000
Ὁμοῦ	Δρχ. 14.052.960.398

Αἰηὐξημέναι ἐν σχέσει μὲ τὸ προηγούμενον ἔτος ἀποσβέσεις ἐκ τῆς ἀξίας τῶν ἀκινήτων καὶ τῶν εἰδῶν ἐγκαταστάσεως ἦσαν ἐπιβεβλημέναι ὡς ἐκ τῆς ἀνατιμήσεως συνεπεία τῶν προσαρμογῶν τῆς ἐν τοῖς βιβλίοις ἀξίας τῶν ἀκινήτων καὶ τῶν ἐγκαταστάσεων. Ὡσαύτως καὶ ἡ γινομένη κράτησις δι' ἀπαιτήσεις ἐπισφαλεῖς ἀντιστοιχοῦσα εἰς ποσοστὸν κατά τι μικρότερον τοῦ 1 ο/ο τοῦ ἐτησίου μέσου ὄρου τῶν τοποθετημένων κεφαλαίων καὶ οὖσα ἐντὸς τοῦ ἀφορολογήτου ὁρίου ἐκρίθη ἐπιβεβλημένη ὡς ἐκ τῆς αὐξήσεως τῶν τοποθετήσεων αἱ ὁποῖαι τῇ 31η Δεκεμβρίου 1948 ἀνήρχοντο εἰς 723 δισεκατομμύρια.

Ἔχομεν ὅθεν σύνολον ἐξόδων, τόκων καὶ ἀποσβέσεων ἔτους 1948 Δρχ. 104.70 .166.600

Ἐκπιπτομένων ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου τῶν ἀνεκκαθαρίστων ὠφελειῶν τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐκ » 104.507.276.488

Ἀπομένει ἄνοιγμα τῆς χρήσεως 1948	Δρχ. 192.890.112
ὅπερ προστιθέμενον εἰς τὸ ἄνοιγμα τῆς χρήσεως 1947 ἐκ	» 5.74 .237 963
ἀναβιβάζει τὸ μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 194 ἄνοιγμα εἰς	» 5.933.128 075

Ὡς θέλετε παρατηρήσει κ. Μέτοχοι, ἡ Τράπεζα, παρὰ τὰ ηὐξημένα γενικῶς βάρη, τόσον ἐξ ἀποδοχῶν τοῦ Προσωπικοῦ καὶ εἰσφορῶν εἰς τὰ Ταμεῖα Προνοίας αὐτοῦ, ὅσον καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν, ἐξόδων γραφείου καὶ τῶν φόρων καὶ ἀποσβέσεων καὶ παρὰ τὰς ἐφισταμένας δυσχερείς συνθήκας ἐν τῇ καθόλου οἰκονομίᾳ τῆς χώρας καὶ ἐν τῇ λειτουργίᾳ τοῦ τραπεζικοῦ μηχανισμοῦ, ἠδυνήθη νὰ καλύψῃ σχεδὸν κατὰ τὴν λῆξασαν χρῆσιν τὰ ἔξοδα τῆς καταλειφθέντος ἐλαχίστου ἀνοίγματος δραχ. 193 ἑκατομμυρίων.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ ἄνοιγμα τοῦτο θὰ ἐνεφανίζετο εὐρύτερον, ἐὰν εἰς τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως ταύτης, προσετίθετο καὶ τὸ βάρος, τὸ ὁποῖον ἐδημιουργήθη διὰ τὴν Τράπεζαν ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐκήρυξεν ἐκτελεστὴν τὴν ἀπόφασιν τῆς διαιτησίας ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς αὐξήσεως τῶν μισθῶν. Πράγματι, ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀναγνωρίζει εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τὴν ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν των κατὰ 20 ο/ο περίπου διὰ τὴν ὑπὲρ τὰς 39 ὥρας ἑβδομαδιαίως ἐργασίαν. Ἡ αὔξησις ὅμως αὕτη, ἀναγνωρισθεῖσα καὶ παραχωρηθεῖσα μετὰ τὸ κλεῖσιμον τοῦ ἰσολογισμοῦ τοῦ 1948 θὰ βαρύνῃ τὴν χρῆσιν τοῦ 1949.

Πάντως, τὰ ἀποτελέσματα τῆς ληξάσης χρήσεως πρέπει ν' μζομεν νὰ θεωρηθῶσι πλέον ἢ ἱκανοποιητικά. Καὶ τοῦτο διότι ταῦτα παρὰ τὸ γεγονὸ, ὅτι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπεδιώξομεν τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν ἀκριβεστέραν τήρησιν τῶν ὑπὸ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος τεθέντων πολλαπλῶν καὶ ἐπαχθῶν περιορισμῶν εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς πιστεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπέστημεν τὴν ἄσκοπον ἐκείνην διὰ τὴν οἰκονομικὴν καὶ ἐπιζημιανδιὰ τὴν Τράπεζαν φαλκίδευσιν τῶν ἰδίων μας διαθεσίμων, κατόπιν τῆς ἐπιβολῆς τοῦ μέτρου τῆς ὑποχρεωτικῆς παρὰ τῷ Ἐκδοτικῷ Ἱδρύματι δεσμεύσεως ποσοστοῦ 15 ο/ο.

Παρὰ ταῦτα, ἡ Τράπεζα θὰ ἠδύνατο εὐχερῶς νὰ αὐξήσῃ τὰς ὠφελείας της, εἰς τρόπον ὥστε παρὰ τὰς διογκωθείσας δαπάνας νὰ ἀποδώσῃ ἱκανοποιητικώτερα ἀποτελέσματα. Ἔχοντες ὅμως πάντοτε ὑπ' ὄψιν μας τὴν γενικωτάραν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀποστολὴν ἡς καὶ τὰς παραδόσεις τοῦ Ἱδρύματος, ἐνεμίσαμεν, ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποβλέψωμεν εἰς τὴν πραγματοποίησιν κερδῶν ἐπὶ ζημίᾳ γενικωτέρων συμφερόντων.

Οὕτως ἐνεργήσασα ἡ διοίκησις τῆς Τραπέζης, νομίζει, ὅτι ἔπραξεν τὸ καθῆκον της καὶ ἀνταποκρίθη εἰς τὰς προσδοκίας σας, μολονότι ἐστέρησεν οἱουδηποτεμερίσματος καὶ ἐφέτος τοὺς Μετόχους της, οἱ ὁποῖοι εἶναι κατὰ τὴν σημαντικὴν πλειονότητα ἐθνικὰ κληροδοτήματα ἢ ὀργανισμοὶ ἐκπληροῦντες εὐρεῖαν κοινωνικὴν ἀποστολήν. Οἱ ὀργανισμοὶ οὗτοι, στερούμενοι ἀπ' ἀρχῆς τοῦ πολέμου ἐπαρκῶν εἰσοδημάτων, εὑρίσκονται ἐν ἀδυνάμει νὰ ἐκπληρώσωσι τὴν κοινωφελῆ των δράσιν ἢ ἀναγκάζονται νὰ ἐπιβαρύνουν τὸν δημόσιον προϋπολογισμὸν διὰ νὰ καλύψουν τὰς στοιχειώδεις ἀνάγκας των.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

Εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῶν ἱκανοποιητικῶν τούτων ἀποτελεσμάτων